

การบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่
ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41
ADMINISTRATION OF TRAINING FOR MILITARY STUDENTS IN
THE NEW NORMAL FOR TRAINING MILITARY STUDENTS
RESERVE FORCE MILITARY CIRCLE STUDENT
TRAINING CENTER 41ST

¹ร้อยโทสุรพร นำนานผล, ²สามิตร อ่อนคง และ ³มะลิวัลย์ โยธารักษ์

¹Lieutenant Surabhon Numnapon, ²Samit onkong
and ³Maliwan Yotharak

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

¹Hs9vwu@gmail.com

Received : May 1, 2022; Revised : May 28, 2022; Accepted : June 30, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 2) เพื่อศึกษาการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 3) เพื่อนำเสนอการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 ใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งสิ้น 25 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 มี 5 กระบวนการ ดังนี้ (1) หลักสูตร มีการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมในสถานการณ์โควิด-19 (2) การจัดการฝึก วางแผนการฝึกภาคปกติด้วย Google meet (3) เทคโนโลยีการสอน นำ

¹ นิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

² อาจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

³ อาจารย์ ดร., มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

โปรแกรมประชุมออนไลน์มาประยุกต์ใช้ (4) กิจกรรมการฝึก ได้แก่ รด.Cyber, รด.Network, รด.ต้นแบบนวัตกรรม (5) การประเมินผล วัดความรู้ ความสามารถและมีส่วนร่วม 2) การบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุค ชีวิตวิถีใหม่ ประกอบด้วย (1) หลักสูตร พัฒนาโดยใช้ระบบ PLC เพื่อสร้างความรู้ในการสอนออนไลน์ (2) การจัดการฝึก การจัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะ จัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลด้วยจัดการฝึกเทคนิคที่หลากหลาย เผยแพร่องค์ความรู้เชิงรุกด้วยการติดตามและประเมินผล (3) เทคโนโลยีการสอน สรรวจอุปกรณ์เทคโนโลยี จัดเป็นกลุ่มระบบแพลตฟอร์มออนไลน์ ส่งเสริมสมรรถนะการสร้างสื่อ การพัฒนาระบบแฟ้มสะสมงาน (4) กิจกรรมการฝึก บูรณาการกิจกรรมการฝึกรูปแบบออนไลน์ (5) การประเมินผล โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ กำหนดตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับการสอนออนไลน์ โดยให้ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารมีส่วนร่วมในการประเมิน3) ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ในยุคชีวิตวิถีใหม่พบว่า มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความเป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้

คำสำคัญ : การบริหารการฝึก, นักศึกษาวิชาทหาร, ชีวิตวิถีใหม่

Abstract

The research aimed at 1) studying the management conditions of the Officer Training Corps Student in the new normal of the 41st Military Circle Student Training Center 2) investigating the management of Officer Training Corps Student in the new normal of the 41st Military Circle Student Training Center in the new normal, 3) to propose the management of the Officer Training Corps Student in new normal of the 41st Military Circle Student Training Center. The study employed a qualitative research method with data collection by an in-depth interview with 15 informants for the condition study, 3 people for drafting the administration, and 7 people for presenting the management. The results were as follows 1)The condition of management of Officer Training Corps Student in new normal of the 41st Military Circle Student Training Center consisted of 5 processes as follows: (1) curriculum with being optimized in the covid-19 situation, (2) training management with plan regular training with Google meet, (3) teaching technology with application online meeting programs in teaching and learning, (4) training activities with key activities including Army Reserve Command. Cyber, Army Reserve Command Network, Army Reserve Command Innovation model, (5), evaluation, knowledge testing, competence testing, intentions, and participation in training. 2) Management of Officer Training Corps Student in new normal of the 41st Military

Circle Student Training Center consisted of (1) curriculum with awareness and necessity of the curriculum that has been developed and administered by PLC system, knowledge creation about Active Learning with online teaching model, (2) training management consisting of studying, understanding course documents and establishing curriculum, performance base training management, preparing learning units, individual learner analysis, managing training in a variety of ways and techniques, dissemination of knowledge of proactive training management, and follow-up and evaluation of training management, (3) teaching technology including availability survey, equipment, technology, managing learning in groups, online platforming, promoting the performance of media creation, creating and developing a portfolios system, (4) training activities including cognitive building, integration of online training activities, Integrated training activities, and (5) evaluation consisting of balancing qualitative evaluation, using technology to enhance testing, measuring and evaluating performance, setting suitable indicators for online teaching, and involvement of military student directors in assessment. 3) The experts had already checked the management of Officer Training Corps Student in the new normal of the 41st Military Circle Student Training Center and firmly stated the management was appropriate, possible, and beneficial.

Keywords : Administration of Training, Military Students, New Normal

บทนำ

เหตุการณ์ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระบาดส่งผลกระทบต่อทั่วโลก โดยองค์การอนามัยโลก ให้ชื่อว่า 2019-nCoV หรือ 2019 novel Coronavirus (COVID-19) ซึ่งเป็นสายพันธุ์ ที่ก่อโรคในสัตว์ทั้งระบบทางเดินหายใจและทางเดินอาหารแพร่มาสู่คนและก่อโรคในคนได้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา มีรายงานครั้งแรก พบผู้ป่วยโรคปอดอักเสบที่ไม่รู้สาเหตุในเมืองอู่ฮั่น มณฑลหูเป่ย์ ประเทศจีน ต่อมาได้มีการรายงานเป็นทางการว่าโรคปอดอักเสบที่มีการระบาด ในเมืองอู่ฮั่น มีสาเหตุจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เป็นการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และพบการแพร่เชื้อจากคนสู่คนได้ การระบาดของไวรัสโคโรนากลายเป็นภัยคุกคามไปทั่วโลก องค์การอนามัยโลก (World Health Organization) ต้องประกาศ ให้การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่เป็นสถานการณ์ฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ ทำให้ทั่วโลกยกการรักษามาตลอดภัยต่อการระบาดในครั้งนี้นี้ให้มากขึ้นและวันที่ 11 มีนาคม 2563 ประกาศให้ไวรัสโคโร

นาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) เป็นโรคระบาดใหญ่ของโลก (Pandemic) อย่างเป็นทางการหลังจากมีการลุกลามไปทั่วโลก (พัชร ใจการุณ : 2563)

สำหรับประเทศไทย นายกรัฐมนตรีออกข้อกำหนดและข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการทั้งหลายภายใต้หลักเกณฑ์เงื่อนไขและเงื่อนไข ได้มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2563 เพื่อให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลง ได้โดยเร็วและป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 (ราชกิจจานุเบกษา : 2563)

กระทรวงกลาโหมในฐานะหน่วยงานด้านความมั่นคงที่สำคัญของประเทศ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารจัดการและแนวความคิดในการปฏิบัติ ในการรองรับการเปลี่ยนแปลง เพื่อดำรงสภาพความพร้อมรบและขีดความสามารถในการปฏิบัติการ (Force Readiness) ทั้งการปฏิบัติการทางทหารและการปฏิบัติการกิจอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาล ตลอดจน รองรับการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคง ซึ่งเป็นผลจากการแพร่ระบาดของโรคอุบัติใหม่ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมไทยที่ได้เปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งป้องกันและเสริมสร้างกำลังพล ให้มีสุขภาพที่ดี (Force Health Protection) เพื่อให้พร้อมปฏิบัติการกิจได้อย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา โดยกองทัพบกสามารถดำรงสภาพความพร้อมรบ และขีดความสามารถในการปฏิบัติการทั้งการปฏิบัติการทางทหารและการปฏิบัติการกิจอื่นๆ (สำนักงานเลขาธิการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม: 2563)

การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กระทบระบบการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับชั้น ตามที่ได้มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2563 และต่อมาได้ขยายระยะเวลาการบังคับใช้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินดังกล่าวออกไป ทำให้สถานศึกษาต้องถูกปิด เพื่อลดช่องทางการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กำหนดให้มีการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ห้ามการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนและสถาบันการศึกษาทุกประเภท เพื่อจัดการเรียนการสอน การสอบ ฝึกอบรม หรือการทำกิจกรรมใดๆ ที่มีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมากเว้นแต่เป็นการดำเนินการสื่อสารแบบทางไกลหรือด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ (ราชกิจจานุเบกษา: 2563)

ทุกภาคส่วนได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รวมถึงสถาบันการศึกษาในกองทัพบก โดยหน่วยบัญชาการรักษาดินแดนได้ดำเนินการตามมาตรการทางสาธารณสุขอย่างเคร่งครัดเพื่อรักษาไว้ซึ่งกำลังพลของหน่วย ในการนี้สิ่งที่สำคัญประการแรกคือ การจัดการเรียนการสอนแก่นักศึกษาวิชาทหาร บนพื้นฐานด้านความ

ปลอดภัยจากโรคระบาด ได้ยกเลิกการฝึกภาคสนามนักศึกษาวิชาทหาร ปีการศึกษา 2563 และได้มีการจัดการเรียนรู้การฝึกภาคสนามผ่านระบบออนไลน์ (โรงเรียนรักษาดินแดน: 2564) แสดงให้เห็นการปรับตัวของหน่วยงานทางการศึกษาของกองทัพและข้าราชการทหาร ซึ่งทำหน้าที่ครูฝึก ได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการสอนจาก ห้องเรียน สู่ช่องทาง ออนไลน์ สอดคล้องกับคำแนะนำของกระทรวงศึกษาธิการ และคำแนะนำทั่วไปในการรักษาระยะห่าง ในสังคม (Social distancing) การปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนต้องจัดการเรียนการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)เนื่องจากรูปแบบและแนวทางการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ที่เหมาะสมของแต่ละวิชา มีข้อจำกัดและเป้าหมายที่แตกต่างกัน (ปองสิน วิเศษศิริ: 2563)

ผู้วิจัยในฐานะครูฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ได้เล็งเห็นถึงปัญหาการบริหารการฝึก นักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ จึงได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่่อมุง ศึกษาถึงบริบทการบริหาร การฝึกนักศึกษาวิชาทหารที่สอดคล้องกับยุคชีวิตวิถีใหม่ ผู้บริหารจึงต้องมีการบริหารการฝึก นักศึกษาวิชาทหารที่สอดคล้องกับยุคชีวิตวิถีใหม่ โดยมีแนวทางในการบริหาร ได้แก่ วางแผน ร่วมกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน การจัดองค์การตามสายการบังคับบัญชา การประสานงานและการควบคุมในการเรียนการสอนออนไลน์ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี การระบาดของโรคโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา นักศึกษาวิชาทหาร ได้แก่การจัดการออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักศึกษาวิชาทหาร การจัดการฝึก การจัดกิจกรรมการฝึกที่สามารถป้องกัน การแพร่ระบาดของโรค ทำให้ทั้ง นักศึกษาวิชาทหารและโดยเฉพาะครูฝึก ต้องปรับตัวเข้าสู่การเรียนการสอนแบบออนไลน์ด้วย เทคโนโลยีการสอน เพื่อให้หลักสูตรยังคงดำเนินต่อไปได้ การบริหารการฝึกสามารถเข้าถึง นักศึกษาวิชาทหารได้อย่างมีประสิทธิภาพและครูฝึกประสบความสำเร็จในการจัดการฝึก การเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจในการปฏิบัติหน้าที่ สามารถรับมือกับภัยคุกคามต่างๆทุกรูปแบบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41
2. เพื่อศึกษาการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41
3. เพื่อนำเสนอการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มุ่งศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และกิจกรรม ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ซึ่งรูปแบบการวิจัย 3 ขั้นตอน 1) การศึกษาสภาพการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 15 คน ประกอบด้วย ผู้บังคับหน่วย 1 คน ครูฝึก 8 คน ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร 6 คน 2) การศึกษาการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ครูฝึก 2 คน ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหาร 1 คน 3) การนำเสนอการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 จำนวน 7 คน ประกอบด้วยผู้บังคับศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาวิชาทหาร 1 คน นายทหารเตรียมการ 1 คน อาจารย์วิชาทหารราบ 1 คน อาจารย์วิชาทั่วไป 1 คน อาจารย์วิชาทหารสื่อสาร 1 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และแบบประเมินและแบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยฉบับนี้ ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ โดยทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ ได้ลึกซึ้งเมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็จะตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี การนำเสนอข้อมูลจะอยู่ในลักษณะการพรรณนาความ (Descriptive Presentation) ต่อไป

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41” สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 พบว่า การบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มี 5 ด้าน 1) ด้านหลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรที่กองทัพบกอนุมัติให้ใช้มาดำเนินการฝึก มีการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับนโยบาย 2) ด้านการจัดการฝึก เป็นการวางแผนการฝึกภาคปกติด้วยโปรแกรม Google meet ปฏิบัติการฝึกติดต่อกันทุกวัน ๆ ละ 8 ชม และการกำกับดูแลเพื่อที่จะให้นักศึกษาวิชาทหารได้รับการฝึกภาคปกติตามเนื้อหาวิชา จำนวน 80 ชั่วโมง บรรลุภารกิจการฝึกตามห้วงเวลาที่กำหนดโดยปฏิบัติตามระเบียบ หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน 3) ด้านเทคโนโลยีการสอน มีการนำโปรแกรมประชุมออนไลน์มาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ที่ หน่วยบัญชาการรักษาดินแดนได้พัฒนาสร้างแอปพลิเคชันที่ตอบสนองความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของนักศึกษาวิชาทหาร 4) ด้านกิจกรรมการฝึก เป็นกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาวิชาทหาร มีจิตอาสา จิตรู้จักทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ส่วนรวมด้วยความสมัครใจไม่หวังผลตอบแทนเป็นคนดีของสังคม 5) ด้านการประเมินผล การฝึกของนักศึกษาวิชาทหาร เป็นการวัดประเมินผลความรู้ความสามารถ รวมทั้งความตั้งใจและการมีส่วนร่วมในการฝึกของนักศึกษาวิชาทหาร ตามหลักเกณฑ์การให้คะแนนสอบ จำนวน 1,000 คะแนน และการฝึกภาคสนาม ซึ่งจะสอบผ่านมีสิทธิเลื่อนชั้นปีหรือสำเร็จการฝึก มีคะแนนสอบรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ผ่านการทดสอบร่างกาย รวมทั้งต้องไม่ถูกตัดคะแนนความประพฤติจนถึงเกณฑ์ตก 50 คะแนน

2. การศึกษาการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 การบริหาร มี 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร มีขั้นตอนในกระบวนการบริหารหลักสูตร ดังนี้ (1) สร้างความตระหนักและความจำเป็นของหลักสูตร (2) พัฒนาและบริหารหลักสูตรโดยระบบ PLC (3) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ Active Learning กับรูปแบบการสอนออนไลน์ 2) ด้านการจัดการฝึก มีขั้นตอนในการบริหารการจัดการฝึก ดังนี้ (1) ศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตร (2) การจัดการฝึกฐานสมรรถนะ (3) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ (4) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล (5) จัดการฝึกด้วยวิธีและเทคนิคที่หลากหลาย (6) เผยแพร่องค์ความรู้การจัดการฝึกเชิงรุก (7) การติดตามและประเมินผลการจัดการฝึก 3) ด้านเทคโนโลยีการสอน มีขั้นตอนในการบริหารเทคโนโลยีการสอน ดังนี้ (1) สำรวจความพร้อมอุปกรณ์ เทคโนโลยี (2) จัดการเรียนรู้เป็นกลุ่ม (3) จัดระบบแพลตฟอร์มออนไลน์ (4) ส่งเสริมสมรรถนะการสร้างสื่อนำเสนอ (5) สร้างและพัฒนาระบบแฟ้มสะสมงาน (Portfolios) 4) ด้านกิจกรรมการฝึก มีขั้นตอนการ

บริหารกิจกรรมการฝึก ดังนี้ (1) สร้างความรู้ความเข้าใจการบูรณาการกิจกรรมการฝึก รูปแบบออนไลน์ (2) บูรณาการกิจกรรมการฝึก 5) ด้านการประเมินผล มีขั้นตอนในการบริหารการประเมินผล ดังนี้ (1) การสร้างความสมดุลในการประเมินผลเชิงคุณภาพ (2) ใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับการทดสอบวัดและประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพ (3) กำหนดตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (4) ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารมีส่วนร่วมการประเมิน

3. ผลการนำเสนอการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 พบว่า มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้ การบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตร มีขั้นตอนในกระบวนการบริหารหลักสูตร ดังนี้ (1) สร้างความตระหนักและความจำเป็นของหลักสูตร (2) พัฒนาและบริหารหลักสูตรโดยระบบ PLC (3) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ Active Learning กับรูปแบบการสอนออนไลน์ 2) ด้านการจัดการฝึก มีขั้นตอนในการบริหารการจัดการฝึก ดังนี้ (1) ศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตร (2) การจัดการฝึกฐานสมรรถนะ (3) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ (4) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล (5) จัดการฝึกด้วยวิธีและเทคนิคที่หลากหลาย (6) เผยแพร่องค์ความรู้การจัดการฝึกเชิงรุก (7) การติดตามและประเมินผลการจัดการฝึก 3) ด้านเทคโนโลยีการสอน มีขั้นตอนในการบริหารเทคโนโลยีการสอน ดังนี้ (1) สำรวจความพร้อมอุปกรณ์ เทคโนโลยี (2) จัดการเรียนรู้เป็นกลุ่ม (3) จัดระบบแพลตฟอร์มออนไลน์ (4) ส่งเสริมสมรรถนะการสร้างสื่อนำเสนอ (5) สร้างและพัฒนาระบบแฟ้มสะสมงาน (Portfolios) 4) ด้านกิจกรรมการฝึก มีขั้นตอนการบริหารกิจกรรมการฝึก ดังนี้ (1) สร้างความรู้ความเข้าใจการบูรณาการกิจกรรมการฝึกรูปแบบออนไลน์ (2) บูรณาการกิจกรรมการฝึก 5) ด้านการประเมินผล มีขั้นตอนในการบริหารการประเมินผล ดังนี้ (1) การสร้างความสมดุลในการประเมินผลเชิงคุณภาพ (2) ใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับการทดสอบวัดและประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพ (3) กำหนดตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (4) ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารมีส่วนร่วมการประเมิน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ในยุคชีวิตวิถีใหม่ ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41” มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าสนใจ อภิปรายดังนี้

1. สภาพการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มี 5 ด้าน 1)

ด้านหลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรที่กองทัพบกอนุมัติให้ใช้มาดำเนินการฝึก มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบาย ซึ่งมีการปรับปรุงโดยไม่ได้มีมาตรฐานเพื่อเป็นกำลังรบ 2) การจัดการฝึก เป็นการวางแผนการฝึกภาคปกติด้วยโปรแกรม Google meet ปฏิบัติการฝึกติดต่อกันทุกวันๆ ละ 8 ชม และการกำกับดูแล เพื่อที่จะให้ นักศึกษาวิชาทหารได้รับการฝึกภาคปกติตามเนื้อหาวิชา จำนวน 80 ชั่วโมง บรรลุภารกิจการฝึกตามห้วงเวลาที่กำหนดโดยปฏิบัติตามระเบียบ หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน 3) เทคโนโลยีการสอน มีการนำโปรแกรมประชุมออนไลน์มาประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ที่ทันสมัย หน่วยบัญชาการรักษาดินแดนได้พัฒนาสร้างแอปพลิเคชันที่ตอบสนองความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของนักศึกษาวิชาทหาร 4) กิจกรรมการฝึกนักศึกษาวิชาทหารเป็นกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาวิชาทหาร มีจิตอาสา จิตรู้จักทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ส่วนรวมด้วยความสมัครใจไม่หวังผลตอบแทนเป็นคนดีของสังคมและสอดคล้องกับ พลตรีปราการ ปทะวานิช (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การฝึกวิชาทหารมีผลต่อการพัฒนาเยาวชนสู่สังคม พบว่า การฝึกวิชาทหารมีผลต่อการพัฒนาเยาวชนสู่สังคมเป็นอย่างมาก ทั้งหลักสูตรและรูปแบบการฝึกโดยเฉพาะนโยบาย รด.จิตอาสา และ รด.จิตสีขาว เป็นนโยบายที่ดีมี ประโยชน์แก่สังคม และตัวนักศึกษาวิชาทหารเอง ในด้านการพัฒนาจิตใจ และการฝึกวิชาทหารยัง เป็นการพัฒนานาบุคลิกภาพสามารถขัดเกลาเยาวชน ให้มีลักษณะความเป็นผู้นำทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจไปพร้อมกัน 5) การประเมินผลการฝึกของ นักศึกษาวิชาทหาร เป็นการวัดประเมินผลความรู้ความสามารถ รวมทั้งความตั้งใจและการมีส่วนร่วมในการฝึกของ นักศึกษาวิชาทหาร ตามหลักเกณฑ์การให้คะแนนสอบ จำนวน 1,000 คะแนน และการฝึกภาคสนาม ซึ่งจะสอบผ่านมีสิทธิเลื่อนชั้นปีหรือสำเร็จการฝึก มีคะแนนสอบรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ผ่านการทดสอบร่างกาย รวมทั้งต้องไม่ถูกตัดคะแนนความประพฤติจนถึงเกณฑ์ตก 50 คะแนน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ด้วยสภาพปัจจุบันในสถานการณ์การระบาดของโรคโคโรนา 2019 (COVID-19) สอดคล้องกับพลเอกดรณ ยูทรวงษ์ สุข (2560) ได้ศึกษาการปฏิรูประบบกำลังสำรองของกองทัพบกไทย ผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการระบบกำลังสำรองยังไม่มีประสิทธิภาพ โครงสร้างของ หน่วยงานในระบบกำลังสำรองยังไม่เหมาะสม ขาดความชัดเจนและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน หลักสูตรการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร และหลักสูตรการฝึกกำลังพลสำรองยังไม่เหมาะสม และไม่เป็มาตรฐานที่ใกล้เคียงหรือเหมือนกับกำลังประจำการ ทำให้กำลังพลสำรองไม่สามารถปฏิบัติงานร่วมกับกำลังประจำการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 ผลการศึกษาพบว่า 1) หลักสูตร มีขั้นตอนในกระบวนการบริหารหลักสูตร ดังนี้ (1) สร้างความตระหนักและความจำเป็นของหลักสูตร (2) พัฒนาและบริหารหลักสูตรโดยระบบ PLC (3) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ Active Learning กับรูปแบบการสอนออนไลน์ สอดคล้องกับ 2) การจัดการฝึก มีขั้นตอนในการบริหารการจัดการฝึก ดังนี้

(1) ศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตร (2) การจัดการฝึกฐานสมรรถนะ (3) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ (4) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล (5) จัดการฝึกด้วยวิธีและเทคนิคที่หลากหลาย (6) เผยแพร่องค์ความรู้การจัดการฝึกเชิงรุก (7) การติดตามและประเมินผลการจัดการฝึก (3) เทคโนโลยีการสอน มีขั้นตอนในการบริหารเทคโนโลยีการสอน ดังนี้ (1) สำรวจความพร้อมอุปกรณ์ (2) จัดการเรียนรู้เป็นกลุ่ม (3) จัดระบบแพลตฟอร์มออนไลน์ (4) ส่งเสริมสมรรถนะการสร้างสื่อนำเสนอ (5) สร้างและพัฒนาระบบแฟ้มสะสมงาน (4) กิจกรรมการฝึก มีขั้นตอนการบริหารกิจกรรมการฝึก ดังนี้ (1) สร้างความรู้ความเข้าใจการบูรณาการกิจกรรมการฝึกรูปแบบออนไลน์ (2) บูรณาการกิจกรรมการฝึก (5) การประเมินผล มีขั้นตอนในการบริหารการประเมินผล ดังนี้ (1) การสร้างความสมดุลในการประเมินผลเชิงคุณภาพ (2) ใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับการทดสอบวัดและประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพ (3) กำหนดตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (4) ผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารมีส่วนร่วมการประเมิน สอดคล้องกับ วิทยา วาโย และคณะ (2563) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน พบว่า การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ทำให้เกิดการปรับตัวเป็นวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะสถาบันทางการศึกษาที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบปกติได้ จึงจำเป็นต้อง ใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้การเรียนรู้เกิดความต่อเนื่อง การเรียนการสอนแบบ ออนไลน์มีองค์ประกอบ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้กระบวนการจัดการ เรียนรู้ ระบบการติดต่อสื่อสาร ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ การวัดและ การประเมินผล รูปแบบการเรียนการสอนมีหลากหลายวิธี ที่ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันได้ การพิจารณา องค์ประกอบและรูปแบบที่สอดคล้องเหมาะสมกับลักษณะวิชา และบริบทของผู้เรียนจะนำไปสู่การ ประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์ การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเทคโนโลยี สอดคล้องกับ สิริพร อินทสนธิ์ (2563) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง โควิด 19 กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษา รายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ พบว่า การเลือกใช้โปรแกรมในการเรียนออนไลน์ซึ่งมีข้อดีข้อจำกัดแตกต่างกันไป ความพร้อมของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ของผู้เรียน รวมถึงอาจเกิดปัญหาได้ในระหว่างเรียน

3. นำเสนอการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 ผลการนำเสนอพบว่า การบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41 มี 5 องค์ประกอบ 1) หลักสูตร ต้องสร้างความตระหนักและความจำเป็นของหลักสูตร ด้วยการพัฒนาและบริหารหลักสูตรโดยระบบ PLC เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ Active Learning

กับรูปแบบการสอนออนไลน์ 2) การจัดการฝึกควรศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรการจัดการฝึกฐานสมรรถนะ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล เพื่อจัดการฝึกด้วยวิธีและเทคนิคที่หลากหลายแล้วเผยแพร่องค์ความรู้การจัดการฝึกเชิงรุกด้วยการติดตามและประเมินผลการจัดการฝึก 3) เทคโนโลยีการสอน ต้องสำรวจความพร้อมอุปกรณ์ เทคโนโลยี มีจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มด้วยระบบแพลตฟอร์มออนไลน์โดยใช้แพลตฟอร์ม video conferencing เช่น Zoom หรือ Google Meet สอดคล้องกับโลริโก ดีเอส ลาปีตัน (Lorico DS. Lapitan) (2021) ได้ศึกษาเรื่อง กลยุทธ์การสอนและการเรียนรู้ออนไลน์แบบผสมผสานที่มีประสิทธิภาพในช่วงการระบาดของ COVID-19 พบว่า การเปลี่ยนการเรียนรู้และการสอนในช่วงการระบาดของโควิด 19 ได้นำความท้าทายอย่างแท้จริงเกี่ยวกับผู้สอนและนักศึกษาเป็นการผสมผสานกลยุทธ์การเรียนรู้ในบริบทของการเรียนการสอน โดยการใช้แพลตฟอร์ม video conferencing เช่น Zoom หรือ Google Meet ที่ส่งเสริมสมรรถนะการสร้างสื่อนำเสนอเพื่อพัฒนาระบบแฟ้มสะสมงาน 4) กิจกรรมการฝึกด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจการบูรณาการกิจกรรมการฝึกต่างๆ ด้วยรูปแบบออนไลน์ 5) การประเมินผล ด้วยการสร้างความสมดุลในการประเมินผลเชิงคุณภาพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับการทดสอบวัดและประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพ กำหนดตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และผู้กำกับนักศึกษาวิชาทหารมีส่วนร่วมการประเมิน สอดคล้องกับปองสิน วิเศษศิริ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องนิวนอร์มัลในโรงเรียนนายร้อย พบว่า การปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทใหม่ทางการศึกษา ให้ความสำคัญกับการเรียนแบบเครือข่าย การใช้ทรัพยากรร่วมระหว่างเครือข่ายแบบเต็มศักยภาพ และการปรับเวลาการฝึกซึ่งจะต้องมีการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อโรงเรียนจะได้จัดระบบการบริหารในเชิงรุก

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย“การบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ในยุคชีวิตวิถีใหม่ ของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 41”ประกอบด้วย 5 ด้าน 1) หลักสูตร ต้องสร้างความตระหนักและความจำเป็นของหลักสูตรโดยการพัฒนาและบริหารหลักสูตรโดยระบบ PLC เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ Active Learning ในการสอนรูปแบบการสอนออนไลน์ 2) การจัดการฝึก ศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรการจัดการฝึกฐานสมรรถนะ การจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล เพื่อจัดการฝึกด้วยวิธีและเทคนิคที่หลากหลาย แล้วเผยแพร่องค์ความรู้การจัดการฝึกเชิงรุก ด้วยการติดตามและประเมินผลการจัดการฝึก 3) เทคโนโลยีการสอนด้วยการสำรวจความพร้อมด้านอุปกรณ์ เทคโนโลยีแล้วจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มด้วยระบบแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อ

ส่งเสริมสมรรถนะการสร้างสื่อนำเสนอ เป็นการพัฒนาระบบเพิ่มสะสมงาน 4) กิจกรรมการฝึก ด้วยการสร้างความรู้ความเข้าใจในการบูรณาการกิจกรรมต่างๆเข้าด้วยกันเพื่อรองรับการฝึกรูปแบบออนไลน์ และการประเมินผล โดยใช้โปรแกรมเทคโนโลยีในการทดสอบและประเมินผลเพื่อยกระดับการทดสอบ โดยการการบริหารการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในยุคชีวิตวิถีใหม่ นั้นจะต้องนำเทคโนโลยีสนับสนุนการฝึก ได้แก่ แพลตฟอร์มและโปรแกรมประชุมออนไลน์ เข้ามาใช้ในทุกขั้นตอนตามความเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- ปองสิน วิเศษศิริ. (2563). *นิวนอร์มัลในโรงเรียนนายร้อย*. ส่วนการศึกษา: โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. จังหวัดนครนายก
- พลตรีปราการ ปทะวานิช. (2560). *การฝึกวิชาทหารมีผลต่อการพัฒนาเยาวชนสู่สังคม*. หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- พลเอก ดร.ณัฐ ยุกทวงศ์สุข. (2560). *การปฏิรูประบบกำลังสำรองของกองทัพไทย*. หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- พัชร ใจการุณ. (2563). *การรับมือไวรัสโคโรนา COVID-19 ในงานสาธารณสุขมูลฐาน*. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสรรพสิทธิประสงค์: อุบลราชธานี.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2563). *พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548*.
- โรงเรียนรักษาดินแดน. (2564). *การฝึกภาคสนามนักศึกษาวิชาทหาร ประจำปีการศึกษา 2563*. กรุงเทพฯ :ศูนย์การนักศึกษาวิชาทหาร
- วิทยา วาโย และคณะ. (2563). *การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19*. ศูนย์อนามัยที่ 9: นครราชสีมา
- สำนักงานเลขาธิการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. (2563). *แนวทางปฏิบัติของกระทรวงกลาโหมเพื่อรองรับฐานวิถีชีวิตใหม่ (New Normal)*. สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม: กรุงเทพมหานคร.
- สิริพร อินทสนธิ. (2563). *โควิด19 กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษา รายวิชา การเขียนโปรแกรมเว็บ คณะวิทยาการจัดการ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.
- Lorico DS. Lapitan. (2021). *An effective blended online teaching and learning strategy during the COVID-19 pandemic*. Education for Chemical Engineers